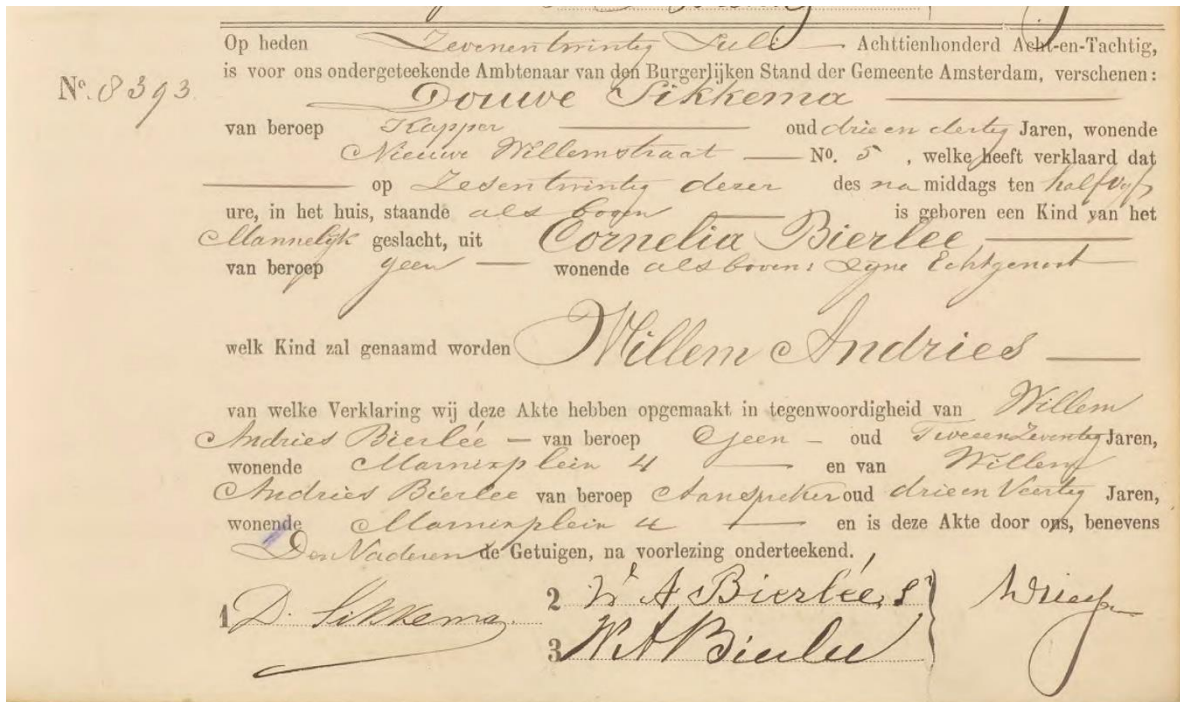

Korte biografie van Willem Andries Sikkema

Burgemeester van Oostzaan van 15-11-1943 tot 12-05-1945

Samengesteld door Hugo Langendoen

Willem Andries Sikkema werd geboren in Amsterdam op 26 juli 1888, als zoon van Douwe Sikkema en Cornelia Bierlee.

1 Geboortecte Willem Andries Sikkema

Ten tijde van zijn keuring voor militaire dienst (28 december 1907) wordt als beroep gemeld "kweekeling / onderwijzer".

1.	<i>Sikkema</i>	1.	<i>id</i>	1.	<i>id</i>	1.	<i>Douwe</i>	
				2.		2.	<i>Bierlee</i>	
5514	2. <i>Willem</i>	2.		3.		3.	<i>Cornelia</i>	<i>kweekeling</i>
	<i>Andries</i>	3.	<i>1888</i>	4.		4.		<i>1 meter</i>
						5.		<i>onderwijzer 57 millim.</i>
						6.	<i>id</i>	

2 Militieregister 1907

Waar hij als onderwijzer heeft gewerkt is op dit moment nog niet bekend. Wel is duidelijk dat hij niet voor een heel lange carrière in het onderwijs kiest. Op 1 januari 1921 treedt hij in dienst bij de gemeente Amsterdam als adjunct-commies. Per 1 januari 1922 wordt hij volgens zijn penioenkaart adjunct-commies bij de afdeling "Bureau voor beroepskeuze".

Tot zijn ontslag op 25 juli 1943 bij de gemeente Amsterdam vervult hij diverse functies, zoals te zien is op onderstaande pensioenkaart.

Naam van den Ambtenaar <i>T 29.8.1935, met 29-8-1936.</i>		604 997		Sikkema 26-7-1888	
Voornamen		Willem Andries			
Nummers		a		b	
a van den Tak van Dienst	c van Ontslag	4 101		Ink. doss. d	
b van het Pensioenbureau	d van het Grootboek	29 4		4167	
Tak van Dienst en Rang bij eerste aanstelling		Secretarie		Alterk	
Latere Takken van Dienst en Rang					
DATUM	TAK VAN DIENST EN RANG	DATUM	TAK VAN DIENST EN RANG	DATUM	TAK VAN DIENST EN RANG
1-1-1921	Adjunct Commies	1-5-1942	Commies		
1-1-1922	Bureau van Beroepskeuze				
1-4-1927	Adj. commies				
29-8-1935	Adviseerend ambtenaar				
1-10-1937	Bur. v. Maatsch. Steun informatief				
	Secretarie				
	ophtogen 26 postk. wijk. verkeer				
AANMERKINGEN:		ontsl. 25.7.1943 (aansluitend)			
		ontsl. 7-9-1959 R/17471			

3 Pensioenkaart gemeente Amsterdam

Willem trouwde, 33 jaar oud, op 06 oktober 1921 met **Geertruida Cornelia Johanna (Truus) Langendoen**, 26 jaar oud. Truus is geboren op 23 april 1895 in Amsterdam, dochter van Arij Langendoen en Johanna Winkel.

Op de volgende pagina is de huwelijksacte afgedrukt.

N°. 884

R 10

Heden des *October* negentienhonderd een en twintig
zijn voor mij Ambtenaar van den burgerlijken stand van Amsterdam verschenen, ten einde een
huwelijk aan te gaan:

Willem Andries Sikkema, adjunct-com-
missie bij het gemeentelyk bureau voor beroeps-
keuze, geboren en wonende alhier, oud drie en
dertig jaren, meerderjarige zoon van Dou-
we *Sikkema*, overleden en *Cornelia Bier*,
lee, zonder beroep, wonende alhier, en
Geertruida Cornelia Johanna Langendoen,
klerk ter gemeente-secretarie, geboren en wo-
nende alhier, oud zes en twintig jaren, meer-
derjarige dochter van *Mij Langendoen*,
overleden en *Johanna Winkel*, oud drie
en vijftig jaren, zonder beroep, wonende al-
hier. De moeder der bruid verklaarde voor
mij tegenwoordig, hoe te stemmen in deren
echt.

De afkondiging tot dit huwelijk is onverhinderd geschied, alhier den vier en
twintigsten September laatstleden.

Ik heb bruidegom en bruid afgevraagd of zij elkander nemen tot echtgenooten en
getrouwelijk alle de plichten zullen vervullen, welke door de wet aan den huwelijken staat
verbonden zijn. Nadat deze vragen door hen bevestigend beantwoord werden, heb ik, in naam
der wet, uitspraak gedaan, dat zij door het huwelijk aan elkander zijn verbonden.

Als getuigen waren tegenwoordig: *Cornelis Hendrik Langen*,
doen broeder der echtgenoot aspirant-commissie
bij de Posten en Telegrafie, oud vier en twintig
jaren en *Peter van der Kleide*, bankemploye,
oud vijf en twintig jaren, beiden wonende alhier.

Waarvan akte, welke overeenkomstig de wet is voorgelezen.

<i>W. Sikkema</i>	<i>C. H. Langen</i>
<i>G. J. Langendoen</i>	<i>P. van der Kleide</i>
<i>J. Winkel</i>	<i>S. R. G. G. G.</i>

4 Huwelijksacte Willem Andries Sikkema en Geertruida Cornelia Johanna Langendoen

Willem Andries Sikkema was te Oostzaan eerst waarnemend burgemeester (15 november 1943 t/m 7 juli 1944) en aansluitend burgemeester (8 juli 1944 t/m 12 mei 1945).

Benoeming tot waarnemend burgemeester van Oostzaan

In Oostzaan was hij de opvolger van NSB-burgemeester De Bree die op het Kerkplein een einde aan zijn leven had gemaakt, nadat zijn vrouw een echtscheiding had aangevraagd.

Tot de benoeming van Sikkema (evenals zijn voorganger ook lid van de NSB) wordt besloten op 11 november 1943. De commissaris van de provincie Noordholland (Backer) schrijft op die datum het volgende besluit (met nummer R 07.531/17698):

PROVINCIAAL BESTUUR VAN NOORDHOLLAND.

HAARLEM, 11 November 1943.

AFDEELING I.

Nº. R 07.531/17698.

DE COMMISSARIS DER PROVINCIE NOORDHOLLAND;

Gelet op zijn besluit van 9 Juli 1943, le afd. no. 14/10852, waarbij de heer H. Schmitz, burgemeester der gemeente Landsmeer, werd aangewezen tot waarnemend burgemeester der gemeente Oostzaan

Overwegende, dat de heer Schmitz, die tevens secretaris der gemeente Landsmeer is, reeds zoodanig met werkzaamheden is belast dat het bezwaarlijk zal zijn hem langen tijd achtereen het burgemeestersambt te Oostzaan te laten waarnemen;

Gelet op artikel 84 der Gemeentewet;

B E S L U I T :

I. met ingang van 15 November 1943 zijn voormeld besluit van 9 Juli 1943, le afd. no. 14/10852 in te trekken;

II. met ingang van denzelfden datum tot waarnemend burgemeester der gemeente Oostzaan aan te wijzen den heer W.A. Sikkema, volontair ter secretarie van Landsmeer.

De Commissaris voornoemd,

5 De benoeming van Willem Andries Sikkema tot waarnemend burgemeester van Oostzaan per 15-11-1943

Op 13 November 1943 deelt de Commissaris der provincie Noordholland aan het gemeentebestuur van Oostzaan mee, dat W.A. Sikkema op die dag bij hem de benodigde eed heeft afgelegd.

PROVINCIAAL BESTUUR VAN NOORDHOLLAND.

Algemeene Secretarie.

No. ~~11~~ R.07.351/17690. HAARLEM, 13 November 1943.

ONDERWERP:
watersnemen
Beëdiging Burgemeester.

Ik heb de eer U mede te deelen, dat de heer *W.A. Sikkema*, bij mijn besluit van 11 November 1943 R.07.351/17690, aangewezen tot *watersnemen* benoemd tot Burgemeester Uwer gemeente, op heden de vereischte eeden (*verklaring en belofte*) in mijne handen heeft afgelegd.

De Commissaris der Koningin
in de provincie Noordholland,

P. van der

Aan
het Gemeentebestuur
van

Oostzaan

5-38-200

Wnd. burgemeester W. A. Sikkema

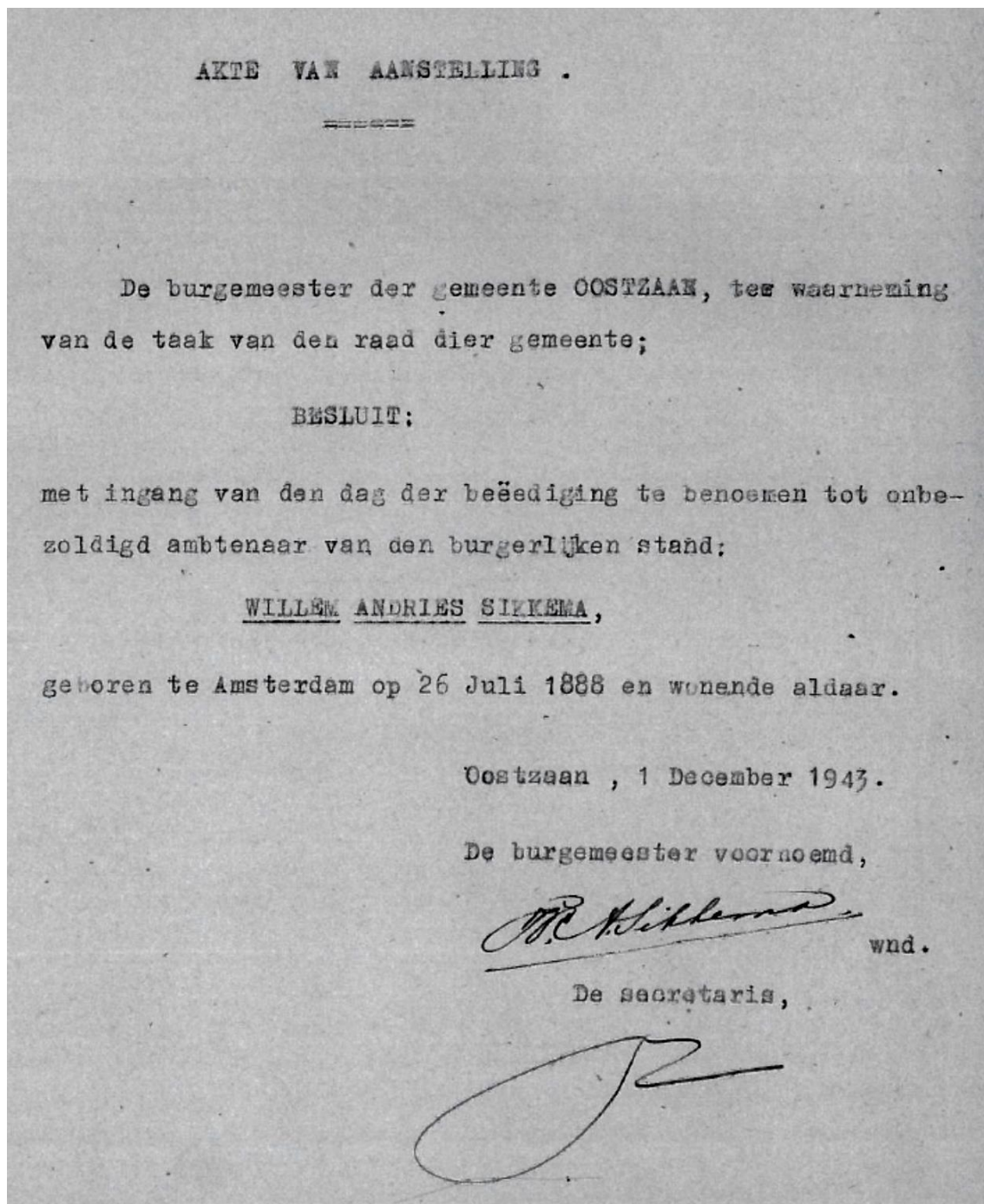
Maandag vond de
installatie plaats.

Oostzaan. Te laat om nog in ons Zaterdagnummer op te nemen, bereikte ons einde vorige week het bericht van de benoeming van den heer W. A. Sikkema te Nieuwer-Amstel, tot waarnemend burgemeester dezer gemeente. De benoemde, die 55 jaar oud en lid der N.S.B. is, legde intusschen in handen van den Commissaris der Provincie de vereichte eeden af. De installatie vond Maandagmorgen plaats ten gemeentehuize. Tot dit doel kwamen in de Raadzaal bijeen de nieuwe functionaris, de scheidende waarnemende burgemeester Schmitz, de beide wethouders J. de Lange en C. de Waal, alsmede het personeel der gemeente, dat dagelijks met den burgemeester in contact staat. Na voorlezing der acte van benoeming en mededeeling van de beëdiging leide loco-burgemeester Schmitz een nieuwen functionaris in, er op wijzende dat deze reeds een ambtelijke loopbaan van 35 jaar achter den rug heeft en zich in het bijzonder op sociaal terrein heeft bewogen. Deze scholing zal hem hier ter plaatse zeker van pas komen. Laatstelijk was de heer Sikkema volontair op de secretarie te Landsmeer.

Na de installatie riep burgemeester Sikkema de medewerking van de wethouders en ambtenaren in ten einde in het belang der gemeente werkzaam te zijn. Bovenal stelde hij zich voor voor de nooden en andere wenschen van de bevolking een open oor te hebben. Hij is er zich van bewust in een moeilijken tijd ingezet te worden, doch hij hoopte de hem opgelegde taak naar behooren te kunnen vervullen.

7 De Provinciale Noord-Hollandsche Courant,
16-11-1943

Op 1 december 1943 benoemd waarnemend burgemeester Sikkema zichzelf tot onbezoldigd ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Oostzaan. Op 14 december 1943 wordt hij bij de Arrondissementsrechtbank te Haarlem als zodanig beëdigd.

8 Akte van aanstelling als onbezoldigd ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Oostzaan

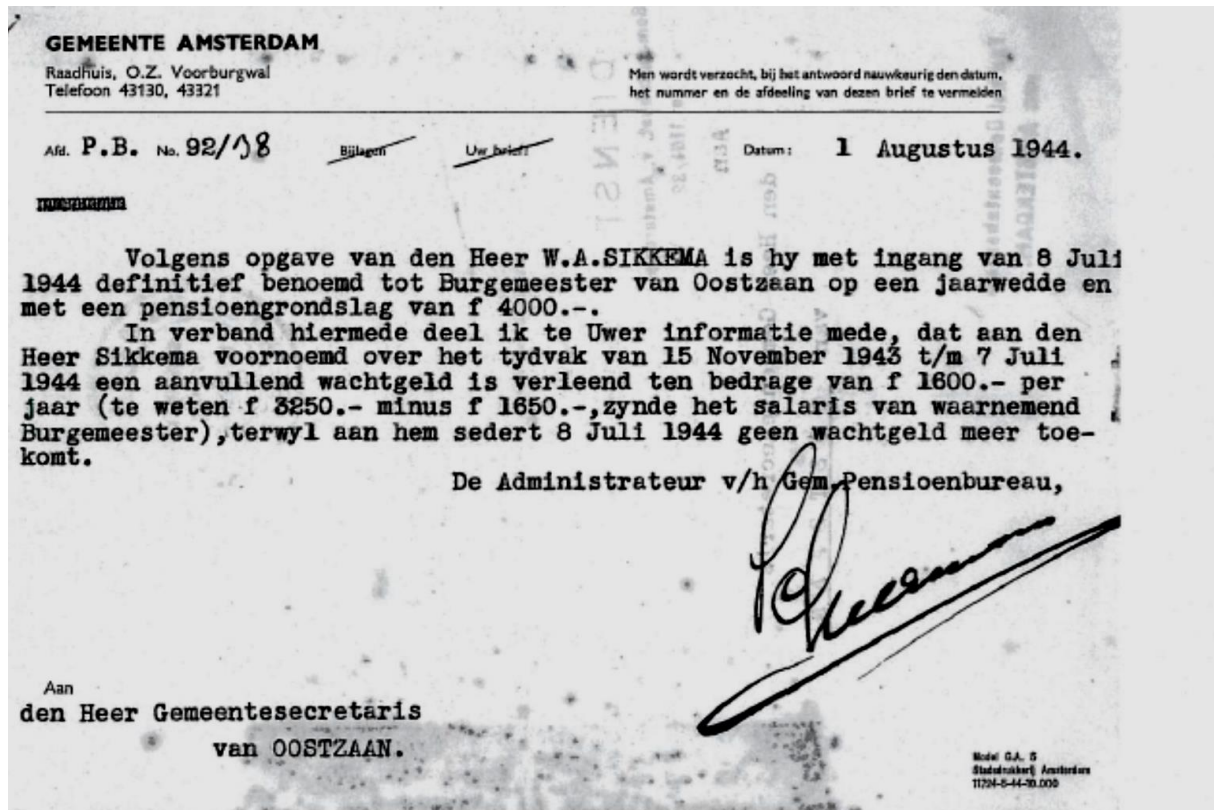
Definitieve benoeming tot burgemeester van Oostzaan

Per 30 juni 1944 volgt de definitieve aanstelling tot burgemeester van Oostzaan. De beëdiging heeft op 8 juli 1944 plaatsgevonden.

<u>Afschrift.</u>	K 6053.	v.
Ich ernenne	Ik benoem	
	Herrn W.A. Sikkema	
zum Bürgermeister in Oostzaan.	tot Burgemeester van	Oostzaan.
Diese Urkunde vollziehe ich	Deze akte wordt door mij geteekend	
in der Erwartung, dass der Ernann-	in de verwachting, dat de benoemde, in	
te getreu seinem Diensteide sei-	trouw aan zijn diensteed, zijne ambte-	
ne Amtspflichten gewissenhaft er-	lijke plichten nauwgezet zal vervullen	
füllt und das Vertrauen recht-	en het vertrouwen, dat blijkens deze be-	
fertigt, das ihm durch diese Er-	noeming in hem wordt gesteld, niet zal	
nennung bewiesen wird.	beschamen.	
	Den Haag, den 30. Juni 1944.	
	's-Gravenhage, 30 Juni 1944.	
	Der Reichskommissar für die besetzten niederländischen Gebiete.	
	De Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied.	
	Der Generalkommissar für Verwaltung und Justiz.	
	De Commissaris-Generaal voor Bestuur en Justitie.	
	(get.) Wimmer.	
Beglaubigt:		
(get.) onleesbaar.		
Verw. Angestellter.		
	Voor eensluidend afschrift;	
	DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET	
	DEPARTEMENT VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,	
	w.g. Frederiks.	
	Voor eensluidend afschrift,	
	De Griffier der Provincie Noordholland,	
	<u>van der</u>	

9 Officiële benoeming tot burgemeester van Oostzaan

Op 1 augustus 1944 schrijft de administrateur van het Gemeentelijk Pensioenbedrijf van Amsterdam dat Sikkema voor de periode van 15 november 1943 t/m 7 juli 1944 een aanvullend wachtgeld is verleend ten bedrage van fl. 1600,- per jaar (te weten fl 3250,- minus fl 1650,-, zijnde het salaris van waarnemend burgemeester). Uit dezelfde brief blijkt dat hij in Oostzaan is aangesteld voor een jaarsalaris van fl 4000,-

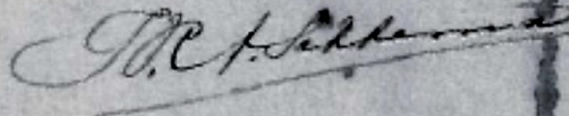
10 Brief van de administrateur van het Gemeentelijk Pensioenbureau van de gemeente Amsterdam aan de Gemeentesecretaris van de gemeente Oostzaan d.d. 1 augustus 1944

Blijkens een brief die Sikkema als reactie op bovenstaande brief op 3 augustus 1944 naar de Pensioenraad in Den Haag stuurt, ontving hij al sinds 25 juli 1943 wachtgeld van de gemeente Amsterdam. Dat zijn dienstbetrekking per die datum was geëindigd blijkt ook uit zijn penioenkaart (zie afbeelding 3 hierboven).

Oostzaan, 3.8.44.

Ondergeteekende, W.A. Sikkema,
met ingang van 8 Juli j.l. benoemd
tot burgemeester van Oostzaan ver-
zoekt U den tijd, welken hij als amb-
tenaar der gemeente Amsterdam op
wachtgeld heeft doorgebracht van 26
Juli 1943 tot 8 Juli j.l. voor pensio-
en te mogen inkoopen.

Hoogachtend,

Aan
den Pensioenraad
te
den HAAG

11 Brief van burgemeester Sikkema aan de pensioenraad in
Den Haag d.d. 3 augustus 1944

Lidmaatschap van de NSB

Willem Andries Sikkema was lid van de NSB. Een en ander blijkt onomstotelijk uit zijn dossier bij de gemeente Oostzaan (thans bewaard bij het gemeentearchief Zaanstad). Hierin zit de volgende verklaring van wachtmeester J.P. Brandjes van de Koninklijke Marechaussee van 12 september 1945.

12 Sep 45.

Op den tienden Mei 1945 is door mij, Johannes Pieter Brandjes, wachtmeester der Kong. Mar. ter standplaats Oostzaan, commandant der arrestatieploeg der Nederl. Binnenl. Strijdkrachten te Oostzaan, aangehouden : Willem Andries Sikkema, Nederlander, geboren te Amsterdam 26 Juli 1888, burgemeester der gemeente Oostzaan, wonende te Oostzaan, Zuideinde A 279a, als verdacht lid van de N.S.B.

Verdachte is vanaf October 1941 onafgebroken lid van de NSB geweest en heeft inzake zijn lidmaatschap een volledige bekentenis afgelegd.

Verdachte is thans ingesloten in het bewaringsgebouw "Fort beneorden Purmerend" te Beemster.

De wachtmeester vnd,
J.P.Brandjes.

[Handwritten signature]

*12 Verklaring van wachtmeester J.P. Brandjes van de Koninklijke Marechaussee
d.d. 12 september 1945*

Uit eerder genoemd dossier bij de gemeente Oostzaan blijkt verder dat W.A. Sikkema op 10 november 1945 op advies van de zuiveringscommissie door de minister van Binnenlandse Zaken, Beel, wordt ontslagen.

COMMISSARIS DER KONINGIN
IN DE
PROVINCIE NOORDHOLLAND

-2-00
Haarlem, 20 November 1945

KABINET

No R 07.531.2/3089

Onderwerp:
Ontslag volgens Zuiverings-
besluit 1945.

2 bijlagen.

Ik doe U hierbij toekomen een tweetal uittreksels uit
het Besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken van
10 November 1945, nr.4219, afd.B.B.Kab., Bur.Zuivering en
Rechtsherstel, waarbij den geschorsten burgemeester
Uwer gemeente

W.A.Sikkema

overeenkomstig het advies van de Commissie, bedoeld in
artikel 5, lid 4, van het Zuiveringsbesluit 1945, ontslag
wordt verleend.

Ik verzoek U zoo mogelijk aan den ontslagene het voor
hem bestemde uittreksel aangeteekend toe te zenden.

De Commissaris der Koningin in de
provincie Noordholland,

*24.11.45 verzonden
aan inbrenneringskamp
& school.*

A a n
het Gemeentebestuur
van
Cooszaan

13 Besluit van ontslag met terugwerkende kracht tot 12 mei 1945

Het ontslag wordt met terugwerkende kracht verleend per 12 mei 1945. Hiervan wordt officieel melding gemaakt in de Staatscourant van maandag 19 november 1945.

10 November 1945.
No. 4219.
Afdeeling B.B. Kabinet Bureau
Zuivering en Rechtsherstel.

De Minister van Binnenlandsche Zaken;

Gezien de adviezen van de Commissie van Advies, bedoeld in artikel 5, lid 4, van het Zuiveringsbesluit 1945, dd. 23 en 24 October 1945;

Overwegende, dat de hieronder genoemde burgemeesters, mede naar het oordeel van vorenbedoelde commissie, hebben doen blijken van ontrouw, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Zuiveringsbesluit 1945;

Gelet op artikel 5 van het Zuiveringsbesluit 1945;

Heeft goedgevonden:

a. overeenkomstig het advies van vorengenoemde commissie ontslag uit hun functie te verlenen:

gerekend met ingang van 6 September 1944, aan H. F. W. Koib als burgemeester van Aalsmeer, en

gerekend met ingang van 12 Mei 1945, aan:

M. van der Kuur als burgemeester van Beemster;

J. Kwantes als burgemeester van Berkhout;

M. Broers als burgemeester van Enkhuizen;

H. Winkler als burgemeester van Haarlemmerliede en Spaarnwoude;

Chr. H. Roos als waarnemend burgemeester van Harenkarspel en Warmenhuizen;

A. Volkers als waarnemend burgemeester van Heerhugowaard;

J. P. Zondervan als burgemeester van Hoorn;

J. Meurs als burgemeester van Medemblik;

P. Pluister als burgemeester van Nieuwe Niedorp;

W. A. Sikkema als burgemeester van Oostzaan;

N. Bruin als waarnemend burgemeester van Opmeer en Spanbroek;

J. Boer Czn. als waarnemend burgemeester van Schermerhorn en Ursem;

R. de Vries als burgemeester van Texel;

A. van Diemen als burgemeester van Wieringen;

D. Kaan als burgemeester van Wieringerwaard;

A. Schenk als waarnemend burgemeester van Winkel;

P. de Vries als burgemeester van Wormerveer, en

J. K. Nieuwenhuis Jr. als burgemeester van Zijpe;

b. te bepalen, dat alle rechten op dadelijk of uitgesteld pensioen en alle andere rechten, welke de onder a genoemde personen krachtens wettelijk voorschrift of arbeidsovereenkomst zouden kunnen doen gelden, alsmede alle rechten op pensioen en alle andere rechten, welke de nagelaten betrekkingen van die personen krachtens wettelijk voorschrift of arbeidsovereenkomst zouden kunnen doen gelden, vervallen.

's-Gravenhage, 10 November 1945.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Beel.

14 Publicatie in de Staatscourant op 19 november 1945

De brief van dit ontslag dient aangetekend aan hem toe te worden gezonden.

Met pen is op deze brief (zie figuur 13) aangegeven dat deze verzending heeft plaatsgevonden naar Interneringskamp School. Blijkbaar zat hij daar in november 1945 dus geïnterneerd.

Hier is op dit moment nog verder niks over bekend. Zodra het weer mogelijk is, zal een verzoek om inzage van het dossier in het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging worden gedaan. Op het moment van schrijven (april 2020) is dat wegens de Corona-crisis niet mogelijk.

Overlijden

Willem is overleden op 07 september 1959 in Zaandam, 71 jaar oud. Hij is begraven in Oostzaan.

1959

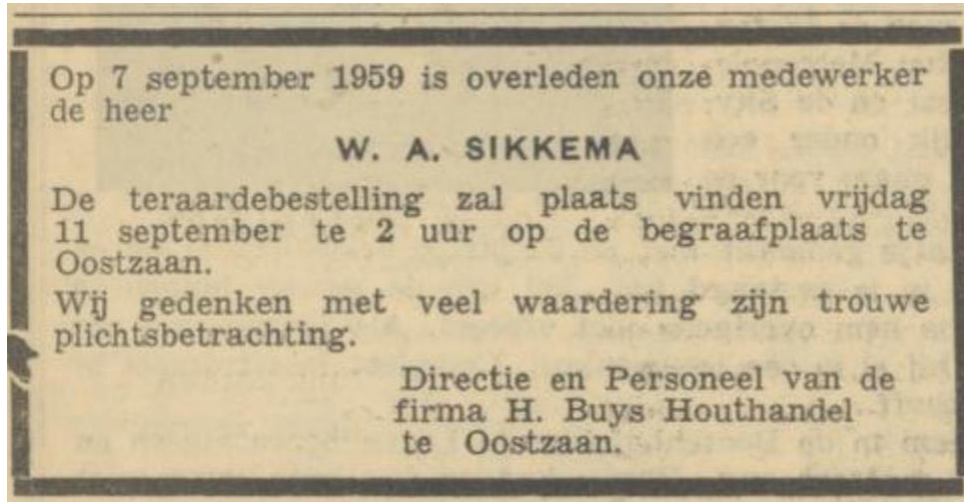
Nr. 305 Heden negen september negentienhonderd
negenenvijftig, verscheen voor mij, Ambtenaar van de burgerlijke stand der gemeente
Zaandam: Rust, Willem
oud veeneventig jaren, conscript
wonende te Oostzaan
die, op grond van eigen wetenschap, verklaarde, dat op
zeven september dezes jaars,
te dertien uur vuur minuten, in deze
gemeente is overleden: Sikkema, Willem Andries
oud veeneventig jaren, zonder
beraad, geboren te Amsterdam, en
wonende te Oostzaan, gehuwd met
hangende Geertuida Cornelia Johanna
van van Sikkema, Douwe en van
Bierlee, Cornelia, beiden overleden

Waarvan akte, welke is voorgelezen.

W. Rust A. de Boer

15 Overlijdensacte Willem Andries Sikkema

Ten tijde van het overlijden was Willem Andries Sikkema nog werkzaam. Blijkbaar was het hem financieel na zijn ontslag niet voor de wind gegaan. Er wordt door zijn werkgever – firma H. Buys te Oostzaan – op 10 september 1959 een overlijdensadvertentie geplaatst in het Algemeen Handelsblad.

16 Rouwadvertentie Algemeen Handelsblad 10 september 1959

De echtgenote van Willem Andries Sikkema (Geertruida Cornelia Johanna Langendoen) is op 93-jarige leeftijd in Purmerend overleden op 05 juli 1988. Zij is op 08 juli 1988 te Oostzaan begraven.

Zwijndrecht, 18 april 2020

Dit overzicht werd gemaakt door:

Hugo Langendoen

hlangendoen@live.nl

Nog uitzoeken:

10-05-1945 arrestatie te Oostzaan door J.P. Brandjes en overgebracht (al dan niet direct) naar "Fort benoorden Purmerend"

12-09-1945 nog steeds in het "Fort benoorden Purmerend"

24-11-1945 brief van ontslag gestuurd naar interneringskamp Schoorl. Daar zat hij dus op dat moment.